

Istarsku priču «Veli Jože», u kojoj je simbolizovao borbu istarskog hrvatskog seljaka protiv feudalne gospode.

Nazorove pjesme isticalo su se uvijek jedrinom stilu i bogatstvom riječi, te nekom rasnom snagom, koja se izdizala visoko nad običnim frazerstvom t. zv. rodoljubnog pjesništva.

Njegovi su stihovi bili klesani, govorili su stihijem govorom i duboko prodirali u dušu omladine. Revolucionarna nacionalistička omladina, u Nazoru svoga barda, a Italijani ga i danas nazivaju jugoslovenskim Carducijem.

Poslije rata Nazor je neko vrijeme živio u Zagrebu, a zatim se povukao u Crikvenicu (kao direktor «Dječ. Doma») i tu je, na pogled svome moru, pjevao i dalje dajući pjesme sve to nježnije i savršene forme.

Danas je, bez sumnje, ako ne prvi jugoslovenski liričar, svakako među najboljima. Javlja se redovito u zagrebačkim i u beogradskim literarnim revijama, javlja se nesamo pjesmom već i prozom.

Prigodom ove obilježnice, šalje mu uredništvo «Istarske Rijetke» u ime svoje i brojnih prijatelja i poštivalaca u Istri najsrdačnije čestitke uz želju, da nam još dugo bogati našu pjesmu i pronomi časno ime svog zavijača. Na mnogaja!

Ipravak.

Na prijaznu opomenu jedne naše pretplatnice iz Hokebena u Americi ispravljamo u našem članku tiskanom u 19. broju «I. R.» od 13. maja ov. g. pod naslovom «Naši u Americi» u toliko, da je deklamovala Mary Vidošić, a ne Mario, a na glasovitu da je svirala Ljubica Vidošić, a ne Ljubomir.

Pozdrav naših vojnika.

Naši mlađi 1906. godišta, koji služe u 54. pješačkom pučku u Novari šalju iskrene pozdrave svojim roditeljima, prijateljima, svojim dragim curicama i svim čitateljima «Istarske Rijetke»:

Ferlin Petar, Gajana; Peruško Josip, Peruški; Tomčić Metod, Oprtalj-Cekini; Blašković Anton, Mosalič; Petrić Anton, Stinjan; Obrovac Petar, Bakorolič; Ljubitić Miha, Orehi; Perne Mate, Boljun; Andrević Petar, Lisišćina; Perković Ivan, Raponje; Družetić Ivan iz Batluva kod Gračišća; Laginja Martin, Manjadvorci; Vojnić Ivan, Altura; Cerin Petar, Račjavas; Gojtanić Milan, Lindar; Brajčević Josip, Frankovič; Poropat Ivan, Somlić i I. Eugen.

Morski psi u Jadranskom moru.

U jadranskom moru su se pojavili morski psi, a osobito u Dalmaciji te idu prema sjeveru. U Dalmaciji su počinili mnogo štete ribarima, uništavajući im mreže. Razagnali su također sitnu ribu, pa radi toga je ribolov mršav. U Zadru su ovih dana uhvatili jednog velikog morskog psa. Kad su ga rasparali našli su mu u utrobi: jedan par cipela, kišobran, srebrnu kutiju za cigarete i zlatan sat. Sigurno je ta neman na svom putovanju po raznim morima progutala kojeg čovjeka, koji je pao u more ili se je sam utopio, jer inače se ne može razumjeti, kako su te stvari došle u njegovu utrobu.

Nema doduše toplog vremena, ali ako se ove godine neće bude kupalo, neka djeca paze, da se ne odaleuju previše od kraja.

Glavna skupština djevojačkog društva «Kraška Zora» u Praproču.

Dne 29. ovog mjeseca u 2 sata poslije podne održavati će se redovita glavna skupština s ovim dnevnim redom: 1) nagovor predsjednice, 2) izvješće (tajne), 3) izvješće blagajnice, 4) izbor novog odbora, 5) sluzajnosti.

Svega po malo

Ubiha muža, polila ga petrolejom i zapalila. U slovenskom selu Zagorje (Slovenija) odigrala se ovih dana krvava tragedija. Stolar Lovro Trebusak, 43 godine star, otac petero djece, često se opijao, a kad se pijan vraćao, zlostavljao je svoju ženu i često ju je isprebijao do krvi. To se događalo vrlo često. Prošle sedmice se je opet vratio pijan kući, pa je bučilo i navelo šakama na ženu. Taj put je ona reagovala sa sjekiroom i udriala njome muža po glavi tako, da se je srušio na zemlju, po svojoj prilici mrtav. Videći što je uradila, žena je dohvatila bočicu sa petrolejom, polila truplo i zapalila ga. Na krak preplašene djece, pritrčali su susjedi. Prizor, koji su vidjeli, bio je grozan: Trebusak je gorio poput baklje, a žena je to gledala ludilačkim pogledom. Susjedi su gasili vatru, ali za Trebusaka je svaka pomoć bila prekasna, jer je on već mrtav. Zatim je zločinica sama pošla do oružničke postaje i prijavila se vlastima.

Evropa pod oružjem.

Sekcija za razoružanje sekretarijata Lige Naroda publikovala je novo izdanje vojnog godišnjaka sa vojničkim statističkama pedeset zemalja. U publiciranih cifra se vidi, da je svijet poslije rata manje naoružan nego 1913. godine toči svjetskog

rata. Evropa je uvijek najnaoružanija, ali ipak danas ima manje 1,500,000 vojnika nego 1913. god. t. j. sad ima 2,630,000 vojnika, dok je 1913. g. imala 4,160,000 vojnika. Gotovo sve evropske zemlje su smanjile svoje efektivne. Francuska ima 562,000 vojnika, Italija 230,000, Rusija 562,000, Njemačka 95,000, Maia Antanta 450 hiljada, Engleska i Sjedinjene Države su povećale svoju vojsku, ali u vrlo malim razmjerama.

Strogost tiskovnog zakona u Jugoslaviji.

Neka kapetanica Simeunović otišla je iz Prizrena od svog muža jednom albanskom begu. — Prešla je granicu odjevena ko turška žena. — Tom prigodom je ugodna beogradska novinica «Vreme» pisala o tom događaju i završila ovim riječima: «Mlada kapetanica Simeunović je istog dana pokupila sve svoje stvari i s Albancima pobešla iz Prizrena. Tog istog dana javila se iz Krumve svom suprugu. Na kraju pisma kazala je, da se više nikada neće vratiti u zemlju.» Nekoliko dana iza tog događaja ona se vratila i tužila je odgovornog urednika za klevetanje. Ovih je dana bila raspravna. Sud je priznao da je ona pobjegla u Albaniju, jer je radi toga i njena muž degradiran, ali sud je priznao, da je u riječima «ona se više u zemlju nikada vratiti neće» čin klevetanja, pa je stoga kaznio odgovornog urednika zatvorom od mjesec dana i plaćanje tiskovskova 1000 Dinara.

Da je strog zakon kod nas, alaj bi se mnogima črna zloba primirila, i promislili bi dobro prije nego bi dirali u intimni obitajski život i ocrnjivali uvjerenj da nije istina ono što pišu.

Pala sa trešnje.

Djevojka Marija Gregorić iz Dekani u Istri popela se u petak na stablo da pobire trešnje. Najednom je izgubila ravnotežu i strovalila se sa trešnje. Zvala je napomoc i došli su po nju. Budući da je trešnja bila visoka, prebila si je noge i morala u bolnicu u Trst. Njezino je stanje teško.

Srašteni bilanzni.

U Americi kod jedne automobilske firme zaposlen je Jugosloven Nikola Medić. Njegova žena, stara 24 godine, rodila je ovih dana blizance, dvije male djevojčice, koje su srašćene zajedno na trbuhu tako, da su licem okrenute jedna prema drugoj. Ove dvije blizanke, ako ostanu u životu, po svojoj prilici neće moći nikada sjediti niti hodati. Sa Rentgenovim zrakama dokazano je, da svaka od njih ima srce i želudac.

Skupo krštenje.

Engleskom kraljevom sinu vojvodi od Jorka rodila se prva kći. Za krštenje te kraljeve unučice domesena je voda iz Palarasine sa Jordana. Voda je donio iz Jordana jedan engleski činovnik, koji je spćinjano u ovom cilju oputovao za Palestinu neuplanom. Dragocjena voda čuva se u nevojci od naskupocjenijih vaza. Maloj vojvodkinji dati će imeña: Elizabeta, Aleksandra i Marija.

Muše ne podnose modru boju.

U ljetno doba mnogo nam smetaju muše, a najgore je, što one nose razne zaraze, pa su često krive muhe, da čovjek ide prije vremena u grob. Svim se načinima nastoji da se riješimo muha. Sada jedan talijanski liječnik daje domaćima, vrlo praktičan savjet. On nam kaže, da se muhe ne mogu privredolovno učiniti razne pokuse i došli do toga, da muhe vodu bijelu boju, a modre boje da se klone, pače se je boje. Taj su pokus učinili ovako: Oni su na prozore jedne sobe metnuli modra stakla, tako da je soba izgledala potpuno modra. Ostavili su samo usku prugu, na koju je ulazila zraka bijeloga svijetla. U sobu su tada pustili nekoliko muha. One su bile vrlo nemirne, ledele su kao da se boje i konačno su sve polatile na mjesto, odakle je dolazilo bijelo svijetlo. Radi toga istraživači drže, da prostorije, koje želimo imati proste od muha, obojimo modrom bojom, a to bi osobito bilo dobro za kuhinje. Taj su savjet poslušale mnoge bolnice. Koje su inaudu kuhinje modro bojadisane. U Argentini je zakonom određeno, da moraju biti modrom bojom bojadisane sve dvorane u tvornicama, gdje se proizvodi sir i maslac.

Tuča u Odesi.

U Odesi (u Rusiji) je prošle sedmice padala silna kiša pomiješana tučom (gradom). Služenici brzovaj javljaju, da su zrna tuče bila velika kao jaja. Budući da je padala po noći, bilo je malo ljudi na ulici, pa ni bilo žrtava. Grad je razbio sva stakla, na prozorima, raztrgnute su sve telegrafske i telefonske žice, a ceste su na više mjesta poderane od vode. Voda je učinila mnogo štete dućanima, u prizemlju. Najveću štetu imadu skladišta pšenice i šecera.

Bogati prosjaci.

U velikim gradovima imade ljudi koji se prosjačenjem obogate. Oni stoje na ulgovima, gdje prolaze najviše ljudi. Svako malo vremena dobiju 5, 10 ili 20 centezima, pa tekom dana zasluže lijeputi nadnicu. Ovih su dana našli kod prosjaka Cesare Mainero u Torinu preko jednog kvintala metalnog novca u vrijednosti od 10,000 lra. Koliko je pak imao sakrivenog papirnatoog novca, to se ne zna, jer mu ga nisu našli. I Trstu, govore, da imade prosjaka, koji imadu bolju nadnicu od svnetog državnog ili privatnog činovnika. Pred nekoliko godina jedna je prosjakinja u Trstu ostavila svojoj kćerki miraz od 30,000 lra. To su zaista bogati prosjaci.

Mazzinijeva kuća.

Rodna kuća velikog pobornika slobode i pravde Mazzinija u Genovi kupljena je od italijanske vlade kao nacionalni spomenik. U njoj će biti muzej i arhiv za proučavanje djela i života Giuseppe Mazzinija.

Velike poplave u Rumunjskoj i Poljskoj.

U noći od srijede na četvrtak je u Rumunjskoj padala silna kiša i sa transilvanijskih gora navelila je voda u ravnice prouzročivši velike štete. Svi potoci rijeke Danava su se razlili. I u Poljskoj radi velikih kiša zadnjih dana razlile su se rijeke i poplavljene su ravnice, koje izgledaju kao nepregledno more. Voda je odnesla mnogo mostova. Uzduž rijeke Visle mnoge su kuće porušene. Budući da je poplava nastala po moći, ljudi su bili neprimravni, pa su se u svojim kućama utopili. U četvrtak ujutro su po Visli vidili mnogo lješina, koje je nosila buji.

Zrve automobila u Londonu.

U srijedu je u Londonu pogazen automobil general Plunkett. Dok je izlazio iz jednog automobila, nasrnuo je na nj drugi automobil i pogazio ga. General je umro na putu do bolnice. Taj je general učestvovao u niskom ratu god. 1898., u balkanskom 1912. i konačno u svjetskom. Bio je više puta ranjen, a smrt ga je evo stigla u svom bućnom gradu. Uslijed ogromnog prometa u gradu, automobili u Londonu pogaze svakim danom nekoliko ljudi. Ministar unutarnjih djela izjavio je, da su automobili u god. 1925. pogazili 14,300 ljudi, od kojih je platilo životom 3000.

BURZA.

Jučer je u Trstu cijena novca bila: 100 jugoslov. dinara za 49 lra; 100 francuskih franaka za 78.60 lra; 100 švicarskih franaka za 538 lra; i merikanski dolar za 27.75 lra; i engleska lra sterlina 135 lra; 100 austrijjskih šilinga za 394.50 lra, 100 českih kruna za 82.40 lra.

Darovi

u fond «Istarske Rijetke»

Hurban Ludmila, iz Stare Pazove darovala Dinara 100.— i Prukari Josip Kenoska Wis. lra. 20.— Darovateljima uprava najljepše zahvaljuje.

«Prosveti» buzet za Istru

Klarić Ivan je odjeljak darovao je 4 lire. I. Z. iz Gologorice 1.50 l.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI

Tisak: TISKARA «EDINOST» U TRSTU

LIBERAT UJČIĆ IZ PAZINA preporuča sl. općinstvu mjesta i okolice svoju modernu uređenu radionicu cipela, trgovinu kože i druge potrepštine, koje zasjecaju u postolarski zanat. — Ciljene umjerene. — Poslužba brza i točna.

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Eančić — Kršanci p. Zminj (Gimino), Istra.

DOBRO vino i izvrnu rakiju može se dobiti u poznatom vinotočju g. Pečenko (Scala Belvedere l).

Zlato, srebro, krune, platin i umjetne zubove

kupeje Zlatarna ALBERT POVH Trst, Via Mazzini 46

KRUNE plaća po 2'— L

ALOJZI POVH, Piazza Garibaldi 2 prvi kat

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Telefon: 5-18 Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre, 11 Telefon: 5-10

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split

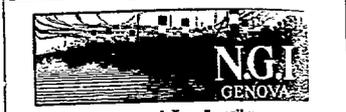
CENTRALA u LJUBLJANI

Dionička glavnica i pričuva: 60.000.000 dinara.

Bavi se svim bankovnim poslovima. Prima uloge na uložre knjižice, te ih ukamaćuje sa 4%, a uloge na tekuce račune sa 4 1/2% netto. Za otkaz vezanih uložaka plaća postotke po dogovoru. Izvršuje burzne naloge i daje u najam sigurnosne kubijske (SAFES)

Banka je otvorena od 9h—12.50 i od 14h—16 sati

NAVIGAZIONE GEN. ITALIANA GENOVA

Pruga za Južnu Ameriku:

Table with ship names and dates: 2. srpnja «Taormina», 14. srpnja «Re Vittorio», 21. srpnja «Vista degli Almirati»

Pruga za Sjevernu Ameriku:

Table with ship names and dates: 21. srpnja «Dulio»

Pruga za Centralnu Ameriku:

Table with ship names and dates: 22. srpnja «Napoli»

Pruga za Australiju:

Table with ship names and dates: 22. srpnja «Caprera»

Uredi u svim glavnim gradovima Italije i inozemstva.

U TRSTU: Ufficio Passaggio della NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA, Via Mercato Vecchio 1 (Palazzo Hotel Savoia) - Telefono 4083.

Advertisement for Fotograf Matko Gortan u Pazinu, featuring an image of a camera and text about photographic services.

GLYKOL

Vrlo uspješno sredstvo naročito u ljetno doba za vrijeme vrućine. Tko se osjeća slab na živicima i trpi od glavobolje, neka upotrebljava samo «Glykol».

koji izliječi u najkraće vrijeme. — Cijena jedne boce L. 7.— Za cijelu kuru treba 8 boca.

Dobiva se samo u ljekarni

Castellanovich, Trst VIA GIULIANI 42 (Sv. Jakov)-

Širite „Istarsku Rijetk“!

Trgovina koža i raznih postolarskih potrepština

FRAN CINK

CAMPO BELVEDERE br. 1

drži u svom skladištu

svake vrste u tu struku zasjecajuće robe uz najnižu dnevnu cijenu.

Podvorbba brza i točna. Podvorbba brza i točna.